

BEHOUD TWENTS LANDSCHAP

- De Stichting Behoud Twents Landschap stelt zich tot doel om een bijdrage te leveren aan het duurzaam behouden en herstellen van natuur en landschap in Twente.

INDELING LEZING BEHOUD TWENTS LANDSCHAP

1. Kenmerken Twents coulisselandschap
2. Houtwallen en singels
3. Oorzaken verdwijnen Twentse Landschap
4. Gevolgen voor natuur en landschap
5. Werkgroep Behoud Twents Landschap slaat alarm
6. Hoe behouden wij ons Twentse Landschap?
7. Onze Stichting vraagt om donateurs.

1. KENMERKEN TWENTS COULISSELANDSCHAP

Kenmerkend zijn de weidegronden omzoomd door houtwallen en singels. Her en der staan oude solitaire eiken. Er zijn vaak doorkijkjes naar een volgend natuurlijk en kleinschalig schouwspel (coulisse) met boerderijen in Saksische stijl, bosjes, beken, essen en heideveldjes.

KLEINSCHALIGHEID EN DIVERSITEIT

KLEINSCHALIGHEID EN DIVERSITEIT

2. HOUTWALLEN EN SINGELS

- Een goed onderhouden houtwal kent een diverse beplanting met meidoorn, zomereik, sleedoorn, hultst, egelantier, beuk, populier, wilg e.d.
- Vroeger had dit landschapselement de functie van **veekering en leverancier van geriefhout**. Nu speelt de **ecologische/landschappelijke waarde** een rol.

GERIEFHOUT

wilgentenen voor manden vlechten
eikenhout voor gebinten
beukenhout voor meubels
essenhout voor gereedschap stelen

VEEKERING

Vooral stekelige beplanting zoals meidoorn, sleedoorn, hulst en hondsroos waren ,vóór de komst van het prikkeldraad begin van de vorige eeuw, erg geschikt om het vee in de weide te houden.

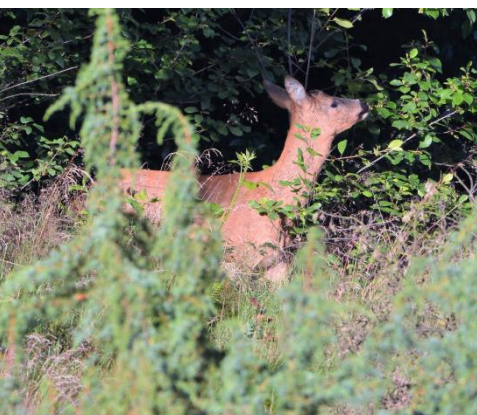
ECOLOGISCHE WAARDE

Trekroutes voor o.a. vleermuizen, vogels, insecten en klein wild.

Nestmogelijkheden vogelsoorten : geelgors, goudvink, fitis, bonte specht, vink e.d.

Voedselbron voor o.a. vogels en insecten door bessen, nectar, zaden, larven

Dekking geven aan zoogdieren zoals ree, haas, konijn, egel

OALE GROOND

- In zijn boek 'Oale Groond', geschiedenis van het Twentse Landschap schrijft John van Zuidam: 'Het Twentse Cultuurlandschap is bij uitstek een agrarisch landschap. Nederzettingen en verspreide boerderijen vormen de kernen van ontginningen, hetzij kampen, hetzij gemeenschappelijke essen. Het grondgebruik was er nauw verbonden aan de natuurlijke landschappen, met akkers op de hogere gronden en hooi- en weilanden op de lagere terreinen en in de beekdalen.'
- Hij luidt de noodklok in de media en spreekt over '**Code Rood**' voor het **Twentse Landschap**

3. OORZAKEN VERDWIJNEN TWENTSE LANDSCHAP

A. RUILVERKAVELING IN TWENTE:

- Tussen 1955 en 1970 werd het grootste deel van ons eeuwenoude landschap herverkaveld. Ongeveer 900 ha woeste grond (natuur) werd omgezet in weide- en akkergrond.
- Doel was om de wateroverlast te verminderen en de landbouwproductie te verhogen.
- In een rap tempo verdwenen erfbossen, houtwallen en woeste gronden, vooral heidegebieden. (Heidemij). Ottershagenmoeras (200 ha) verdween volledig, het Bergvennengebied werd verkleind.
- De kaarten van **Topotijdreis van 1900 tot aan 2018** laten duidelijk zien dat meer dan de helft van alle houtwallen, bosjes, heidevelden en moerassen is verdwenen.

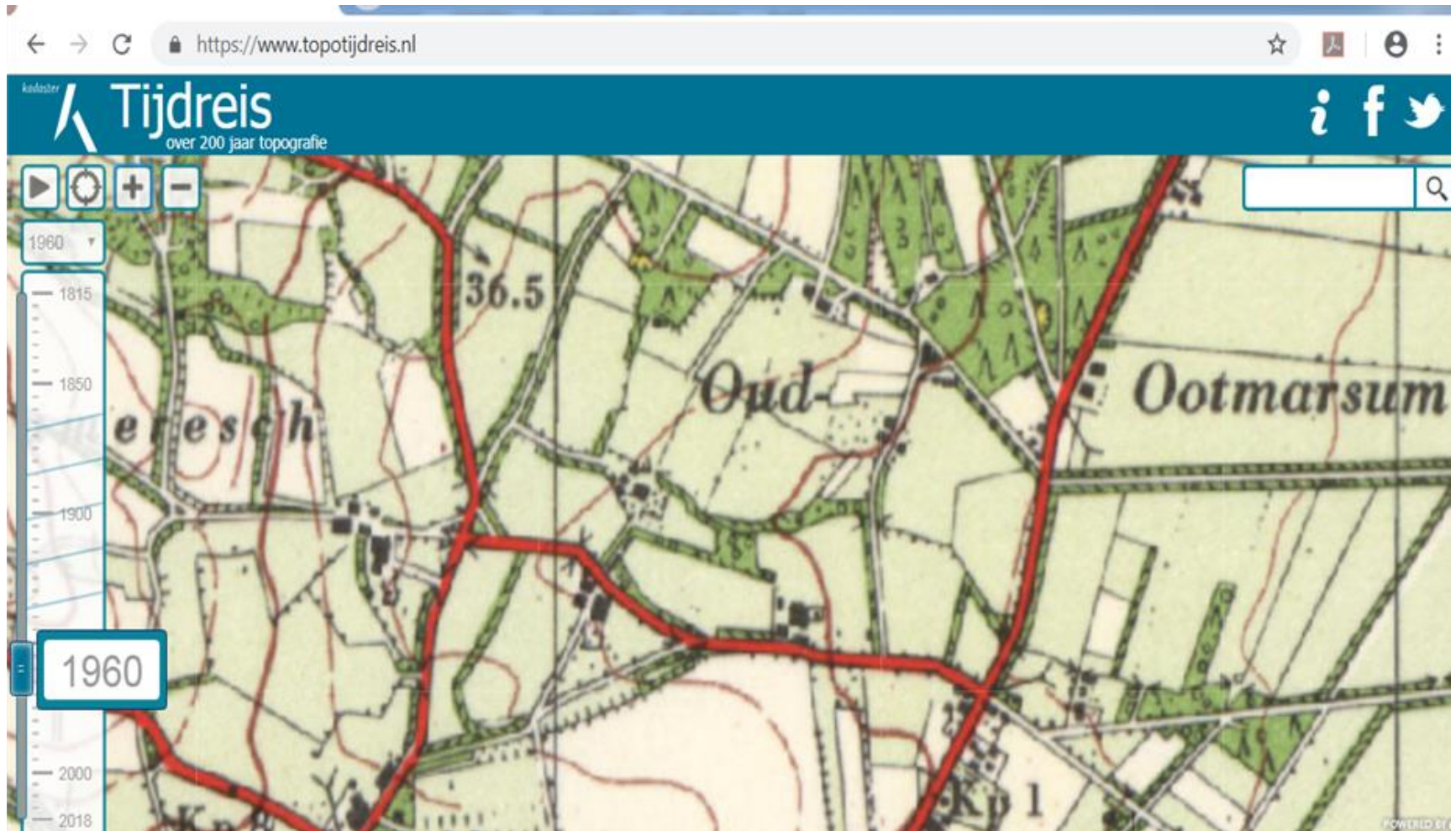
TOPOTIJDREIS: Oud-Ootmarsum 1900

Kaart van Oud-Ootmarsum rond 1900: heidegronden(paars), weidegronden of maten omzoomd door houtwallen, kleine bosjes, moerasgebied (blauw). De witte vlakken zijn essen.

TOPOTIJDREIS: Oud-Ootmarsum 1960

<https://www.topotijdreis.nl/>

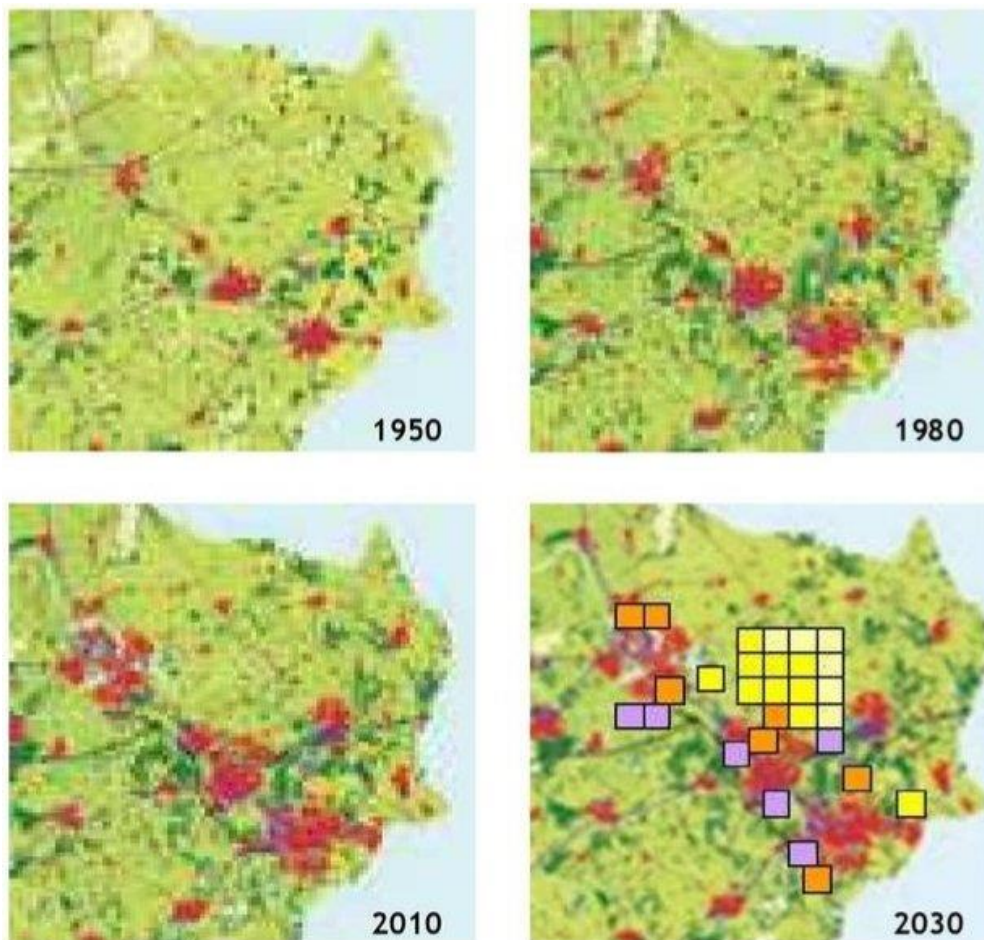
TOPOTIJDREIS Oud-Ootmarsum 2018

In 100 jaar tijd is het karakteristieke kleinschalige landschap bijna verdwenen.

B. STADSUITBREIDING:

Door de groeiende bevolking en de grondhonger van steden in Twente is veel natuur en landbouwgrond verloren gegaan. In Twente woonden in 2012 ruim 626.000 personen.

C. DEREGULERING EN KOSTENBESPARING

Deregulering en kostenbesparing: de politiek heeft vanuit de standpunten deregulering en kostenbesparing gemeend een kapverordening zo te moeten aanpassen dat dit de burger en politiek minder regelgeving en meer vrijheden biedt. Daarbij komt dat er voor handhaving onvoldoende personeel is vrijgemaakt.

D. SCHAALVERGROTING EN INTENSIVERING LANDBOUW

- Landbouwtijdschrift Nieuwe Oogst 23-3-2018:
- *‘Eind vorig jaar (2017) werd de werkgroep Behoud Twents Landschap opgericht. Volgens deze werkgroep staan de natuur en het landschap in Twente onder grote druk. In diverse regionale media heeft de werkgroep dit aan de orde gesteld.*
- *De oorzaak van deze 'kaalslag' ligt volgens Landschap Overijssel in de schaalvergroting in de landbouw. 'Boeren moeten voor een wereldmarkt produceren en als je als boer op je land door een houtwal extra moet keren en draaien, dan gaat de kostprijs gewoon omhoog.’*

4. GEVOLGEN VOOR NATUUR EN LANDSCHAP

- Verdwijnen landschapselementen zoals houtwallen, singels en solitaire eiken
- Vergezichten in ons coulisselandschap met alleen raaigras (groen asfalt) en mais
- Verdwijnen van flora en fauna in het Twentse landschap
- Afname insectenstand met 75%

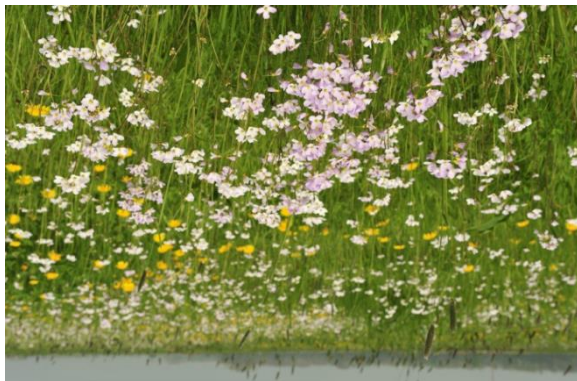

VERDWIJNEN FLORA EN FAUNA

Veel plant en diersoorten die vroeger veelvuldig voorkwamen in het boerenland zijn aan het verdwijnen. Er is een sterke achteruitgang gemeten van alle weidevogels, patrijs, fazant, geelgors, pinksterbloem, echte koekoeksbloem, boterbloem etc.

AFNAME INSECTEN

- Onze insecten sterven massaal, wetenschappers meten een reductie van 75% van alle insecten: de insecten zijn de basis van de voedselketen in de natuur. Het verdwijnen van de insecten heeft grote gevolgen voor het totale ecosysteem.
- Toxicoloog Henk Tennekes bevestigt dat het gebruik van insecticiden zoals neonicotinoïden een sluipmoordenaar is voor de insectenstand. Hij voorspelt al sinds 2009 dat de insecten zullen uitsterven door neonicotinoïden.

5. WERKGROEP BEHOUD TWENTS LANDSCHAP SLAAT ALARM

- **‘Er sterft tussen Regge en Dinkel een land’
(publicatie van 30-12-2017 uit Tubbergen Nieuws en Inenomootmarsum)**
- “Een aantal verontruste bewoners van Dinkelland en Tubbergen willen andere burgers, boeren, buitenlui en de politieke partijen per ingezonden brief wakker schudden.
- “Ons prachtige en eeuwenoude Twentse coulissenlandschap met haar oude eiken, houtwallen, bloemrijke weiden met koeien, kronkelende beken, oude boomgaarden en fraaie doorgezichten, dat veel bewoners van onze gemeenten van vroegere tijden nog kennen en koesteren, is steeds meer aan het verdwijnen.”

TUBANTIA JANUARI 2018

BRIEF AAN RAADSLEDEN

Raadsleden Gemeente Tubbergen
Raadhuisplein 1
7651 CV Tubbergen

Betreft: feiten en constatering en natuur en landschap Noordoost Twente

Tubbergen, 20-2-2018

Geachte raadsleden,

'NATUUR EN LANDSCHAP IN TWENTE ONDER GROTE DRUK'

De werkgroep Behoud Twents Landschap wil u graag informeren over de stand van zaken van natuur en landschap in Noordoost Twente. Hieronder treft u een aantal feiten en constatering en aan die wij graag onder de aandacht van de politieke partijen in de gemeente Tubbergen en van de Twentse bevolking willen brengen.

1. **Hoogleraar Siepel: 'Twentse bodemfauna zo dood als een pier'**
De bodemfauna op het platteland in Twente is nagenoeg verdwenen. Dat zegt Henk Siepel, hoogleraar dierecologie aan de Radboud Universiteit. "Het ziet er groen uit, maar het is zo dood als een pier." Zie artikel Tubantia 23-1-2018
2. **Onze insecten sterven massaal, wetenschappers meten een reductie van 75% van alle insecten:** de insecten zijn de basis van de voedselketen in de natuur. Het verdwijnen van de insecten zal grote gevolgen hebben voor het totale ecosysteem.
3. **De afgelopen decennia zijn het aantal houtwallen en bosjes in heel Twente dramatisch gedaald.** Kijk op www.topotijdreis.nl en vergelijk het landschap in 1945 – 1970 en 2017. Zie bijvoorbeeld:

6. HOE BEHOUDEN WIJ ONS TWENTSE LANDSCHAP?

A. Aanpassing van de kapverordening 2015:

Uitbreiding lijst beschermde boomsoorten

Meldingsplicht voor dunning en hakhoutbeheer

Fasering dunning en hakhoutbeheer

Meer handhaving illegale kap en herplant plicht.

6. HOE BEHOUDEN WIJ ONS TWENTSE LANDSCHAP?

B. Aanpassing van de cascoregeling:

Beschermde houtwallen en singels staan in cascokaart.

Uitzondering om toch te verplaatsen ruimer compenseren.

6. HOE BEHOUDEN WIJ ONS TWENTSE LANDSCHAP?

C. Verbetering kwaliteit landschapselementen:

Duurzaam en ecologisch verantwoord onderhoud plegen aan bosjes, houtwallen en singels.

Doorplanten met struikvormers als meidoorn, sleedoorn, hulst, egelantier, krent e.d.

Uit rasteren van landschapselementen.

6. HOE BEHOUDEN WIJ ONS TWENTSE LANDSCHAP?

D. Gratis plantmateriaal en zaaigoed:

Financiering door gemeenten, waterschap en provincies

Grondeigenaren kunnen landschapselementen versterken en akkerranden inzaaien.

Belangrijk voor de biodiversiteit.

6. HOE BEHOUDEN WIJ ONS TWENTSE LANDSCHAP?

E. Uitbreiding Groen en Blauwe diensten

Zorgt voor langdurige en duurzame bescherming
landschapselementen

Nieuwe aanmeldingen van grondeigenaren honoreren.

Stimuleringskader voor Groene en Blauwe Diensten

- ⇒ de kern is een provinciale regeling
- ⇒ voertuig voor provincie, gemeente en waterschap
- ⇒ Gemeenschappelijk gefinancierd
- ⇒ GS is eigenaar van de regeling
- ⇒ GS wordt geadviseerd mede vanuit de waterschappen en gemeenten

6. HOE BEHOUDEN WIJ ONS TWENTSE LANDSCHAP?

F. Ecologisch beheer van bermen en sloten:

Door gemeenten, provincie, waterschappen en grondeigenaren

Niet meer klepelen maar maaien en afvoeren.

Maai alleen eerste meter langs de weg i.v.m. veiligheid.

Maai een deel van sloten en bermen in vroege voorjaar om insecten te laten overleven en voedsel voor vogels te behouden.

6. HOE BEHOUDEN WIJ ONS TWENTSE LANDSCHAP?

G. Voorkom uitstroom meststoffen naar grondwater:

Waterschappen maken zich zorgen over meststoffen in grondwater in zandgrondgebieden. (o.a. in Twente)

Grondeigenaren dienen gepaste maatregelen te nemen om de uitstroom van meststoffen te voorkomen.

Vervuild grondwater is een bedreiging voor de volksgezondheid.

6. HOE BEHOUDEN WIJ ONS TWENTSE LANDSCHAP?

H. Verbod op neonicotinoïden en glyfosaat

Overheid moet het gebruik van de chemische bestrijdingsmiddelen neonicotinoïden en glyfosaat verbieden.

Neonicotinoïden doden direct en of indirect veel insecten.

Uit studies blijkt dat glyfosaat een waarschijnlijke bedreiging is voor de volksgezondheid. Elk risico moet vermeden worden.

6. HOE BEHOUDEN WIJ ONS TWENTSE LANDSCHAP?

I. Herstel het bodemleven:

Grondeigenaren dienen over te gaan op een duurzaam herstel en instandhouding van het bodemleven.

Bodemleven is de basis voor een gezonde voedselproductie.

Het injecteren van drijfmest staat hierbij ter discussie.

6. HOE BEHOUDEN WIJ ONS TWENTSE LANDSCHAP?

J. Duurzame energie:

In Nationaal Landschap Noordoost Twente is de plaatsing van windmolenparken en zonneparken niet gewenst.

Zonnepanelen op daken juichen wij toe.

Meer aandacht voor gebruik van biomassa uit het snoeiafval van landschapselementen.

7. DONATEUR WORDEN?

- Van harte aanbevolen: help ons het Twentse Landschap te behouden en doneer:
- REGIOBANK Ootmarsum NL34RBRB0778117901 t.a.v. Stichting Behoud Twents Landschap

STICHTING BEHOUD TWENTS LANDSCHAP

- Op dit moment komen onze leden uit Tubbergen, Albergen, Vasse, Fleringen, Bruinhaar, Almelo, Tilligte, Oud-Ootmarsum, Lattrop, Losser, De Lutte en Overdinkel.
- Vanaf juni 2018 is de werkgroep omgevormd tot de Stichting Behoud Twents Landschap.
- Nieuwe leden die onze Stichting willen versterken zijn van harte welkom.
- Voor meer info kijk op:
Site: www.stichtingbehoudtwentslandschap.nl
Facebook: Stichting Behoud Twents Landschap

BEHOUD TWENTS LANDSCHAP

